

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-03- Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS IŠVADOS DĖL CENTRALIZUOTAI VALDOMO VALSTYBĖS TURTO VALDYTOJO ĮSTATYMO PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2022 m. gruodžio 12 d. rezoliucija Nr. S-3520, ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gruodžio 9 d. sprendimo Nr. SV-S-755 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2054(4)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. kovo 15 d. išvadoje Nr. NV-561 (toliau – Išvada) pateiktas pastabas.

Pažymėtina, kad vykdydama 2023 m. kovo 21 d. tarpinstitucinio pasitarimo pavedimą suderinti Nutarimo projektą su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijomis, Finansų ministerija 2023 m. kovo 23 d. organizavo pasitarimą minėtų institucijų pastaboms aptarti ir Nutarimo projektui suderinti.

Išvadoje siūloma įvertinti, ar, siekiant tinkamai inkorporuoti į teisinę sistemą siūlomus pakeitimus, nereikėtų papildyti Nutarimo projekto ir pasiūlyti kartu parengti ir Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo bei Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimo projektus. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-2054(4) (toliau – Įstatymo projektas) siekiama įtvirtinti galimybę valstybės įmonei Turto bankui, įgyvendinančiam centralizuotą valstybės nekilnojamojo turto valdymą, parduoti ne valstybei, o kitiems juridiniams asmenims – viešosioms įstaigoms – nuosavybės teise priklausančius statinius, patalpas ar jų dalis kartu su viešajai įstaigai ar valstybei nuosavybės teise priklausančiu žemės sklypu. Kadangi pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 1 straipsnį šis įstatymas nustato valstybės ir savivaldybių turto (o ne kitiems juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančio turto) valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką ir sąlygas, papildyti Nutarimo projektą siūlymu parengti minėto įstatymo pakeitimo projektą yra netikslinga. Tačiau diskusijų su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir ministerijų atstovais metu konstatuota, kad tikslinga Nutarimo projektu siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tikslinti Įstatymo projekto 1 straipsnį ir juo keisti Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 straipsnį, papildant šio straipsnio 1 dalį 6 punktu ir 7 dalimi. Atsižvelgiant į šiuos argumentus, atitinkamu siūlymu patikslintas Nutarimo projektas.

Pakartotinai įvertinę, ar nereikėtų papildyti Nutarimo projekto siūlymu kartu parengti Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektą, pažymime, kad poreikio keisti šį įstatymą nėra, nes Įstatymo projektu siūlomi teisinio reguliavimo pakeitimai lemia ne įstatymo nuostatų (t. y. ne Mokslo ir studijų įstatymo nuostatų), o įstatymo lydimojo teisės akto – Vyriausybės nutarimo, kuriame būtų aptarta viešosios įstaigos ir valstybės įmonės Turto banko sutarčių dėl nekilnojamojo turto pardavimo sudarymo tvarka, – pakeitimą.

Susitikimo metu Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovams kilo abejonė, ar Nutarimo projektu siūlomos Įstatymo projekto 4 straipsnio 7 dalies 1 punkto imperatyvaus

SyncConvContent8074203103499463263.tmp

pobūdžio nuostatos nepažeidžia Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Mokslo ir studijų įstatymo 8 straipsnyje įtvirtinto aukštųjų mokyklų autonomijos principo bei Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – CK) ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatyme įtvirtintos viešųjų įstaigų teisės turimu turtu disponuoti nuosavybės teise.

Atsakant į susitikimo metu kilusius klausimus, susijusius su nuosavybės teisės ribojimu ir aukštųjų mokyklų autonomijos principu, atkreiptinas dėmesys į tai, kad Nutarimo projektu siūloma imperatyvaus pobūdžio nuostata, pagal kurią viešosios įstaigos, nusprendusios perleisti viešajai įstaigai nuosavybės teise priklausančius statinius, patalpas ar jų dalis, turėtų su valstybės įmone Turto banku sudaryti sutartį dėl viešajai įstaigai nuosavybės teise priklausančių statinių, patalpų ar jų dalių pardavimo kartu su valstybei nuosavybės teise priklausančiu žemės sklypu, siekiama suderinti 2 turto savininkų – viešosios įstaigos, kaip nekilnojamojo turto (pastatų ar jų dalių) savininkės, ir valstybės, kaip valstybinės žemės, priskirtos parduodamiems viešosios įstaigos pastatams, savininkės, kuriai, parduodant nekilnojamąjį turtą, atstovaus valstybės įmonė Turto bankas, kaip valstybinės žemės patikėtinis, – interesus. Pažymėtina, kad sudaryti sutartį su valstybės įmone Turto banku viešosios įstaigos būtų įpareigos tik tuo atveju, kai planuojamam perleisti viešajai įstaigai nuosavybės teise priklausančiam nekilnojamajam turtui priskirtas žemės sklypas yra valstybės nuosavybė ir jis įstatymų nustatyta tvarka gali būti parduodamas. Be to, svarbu atkreipti dėmesį į CK 6.394 straipsnio 3 dalį, kurioje nustatyta, kad, jeigu nekilnojamojo daikto savininkas nėra žemės sklypo, kuriame tas daiktas yra, savininkas, tai nekilnojamąjį daiktą jis gali parduoti be žemės sklypo savininko sutikimo tik tuo atveju, jeigu tai neprieštarauja įstatymų ir (ar) sutarties nustatytoms to žemės sklypo naudojimo sąlygoms. To paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad sutartis, kurioje neaptartos pirkėjo teisės į žemės sklypą, negali būti tvirtinama notaro, o jeigu patvirtinta, – yra negaliojanti. Pabrėžtina, kad, kai pagal įstatymus valstybinės žemės sklypas negali būti perleidžiamas privačion nuosavybėn arba jis yra viešosios įstaigos nuosavybė, tokiu atveju viešosios įstaigos, nusprendusios perleisti joms priklausančią nekilnojamąjį turtą, galėtų sudaryti sutartį su valstybės įmone Turto banku dėl nekilnojamojo turto pardavimo tik tuo atveju, jeigu valstybės įmonė Turto bankas konkurencingos procedūros būdu būtų atrinktas kaip atitinkamų paslaugų teikėjas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Finansų ministerija nemano, kad Nutarimo projektu siūlomas teisinis reguliavimas ribotų viešųjų įstaigų nuosavybės teises ar pažeistų aukštųjų mokyklų autonomijos principą.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Valstybės turto valdymo departamento (direktorė Aušra Vičkačkienė, tel. (8 5) 239 0122) Valstybės turto valdymo politikos skyriaus (vedėja Laima Kalinauskienė, tel. (8 5) 239 0127) patarėja Rita Pūkienė (tel. (8 5) 239 0196).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė